

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2017. év április hó 25. és 27. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és a 2017. év április hó 27. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt az I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2016. május 12. napján kelt 10.B.309/2014/255. számú ítéletét megváltoztatja.

Az I. rendű, a II. rendű vádlottak cselekményeinek megjelölésénél a társtettessegre utalást mellőzi. A III. rendű és a IV. rendű vádlottak elkövetői minőségét bűnsegédletre változtatja meg.

A szabadságvesztés büntetést az I. rendű és a II. rendű vádlottaknál 12-12 (tizenkettő - tizenkettő) évre;

a II. rendű vádlottnál 10 (tíz) évre;

a IV. rendű vádlottnál 9 (kilenc) évre enyhíti.

Az V. rendű vádlott cselekményét foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettének [a Btk. 165. § (1), (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés II. fordulata] minősíti. Büntetését 3 (három) év szabadságvesztésre, 3 (három) év közügyektől eltiltásra felemeli, a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. A szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi. A foglalkozástól eltiltást nem konvencionális tevékenységekre terjeszti ki, annak tartamát pedig végleges hatályúra súlyosítja.

A VI. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 6 (hat) hónapra enyhíti.

Az I. rendű vádlott házi őrizetének befejező napja pontosan 2014. év augusztus hó 15. napja. E vádlott, továbbá a II. rendű és az V. rendű vádlott házi őrizetére vonatkozó rendelkezését annyiban pontosítja, hogy egy napi szabadságvesztésnek 4 (négy) napi házi őrizet felel meg.

Az elsőfokú bíróság bűnügyi költségekre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot az ezzel kapcsolatos különleges eljárás lefolytatására utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű és a VI. rendű vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

Az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogva tartásban töltött időt beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Székesfehérvári Törvényszék 10. B.309/2014/255. számú, 2016. év május hó 12. napján kihirdetett ítéletével az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlottakat társtettesként

elkövetett emberölés büntette [Btk. 160.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés d/ és i/ pontjai] miatt személyenként 15 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött idő beszámításáról, valamint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

Az V. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége [Btk. 165. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pontja] miatt 2 év szabadságvesztésre és 5 évre a bio-energetikus foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette, amit utólagos elrendelése esetén fogházban rendelt végrehajtani. Beszámította az őrizetben és a házi őrizetben töltött időt a kiszabott büntetésbe.

A VI. rendű vádlottat foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége [Btk. 165. § (1) bekezdése] miatt 1 év - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett, és utólagos végrehajtása esetén fogházban letöltendő - szabadságvesztésre ítélte. Határozott a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Végül e vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére fellebbezést jelentett be: az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlottakkal szemben a kiszabott büntetés súlyosítása és az általánosan irányadó fegyház fokozat megállapítása végett; az V. rendű és a VI. rendű vádlottal szemben anyagi jogszabálysértés miatt, bűnösségüknek a módosított vád szerinti megállapítása és a kiszabott büntetés súlyosítása végett.

A vádlottak mindegyike felmentés érdekében élt jogorvoslati kérelemmel.

Az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlottak védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a jogi minősítés megváltoztatása;

Az V. rendű vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a foglalkozástól eltiltás enyhítése;

A VI. rendű vádlott védője felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 61/2015/8-I. számú átiratában, illetve a nyilvános ülésen eljáró képviselője útján az ügyészi fellebbezést részben módosítva tartotta fenn, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

A perrendi szabályok megtartásával eljáró elsőfokú bíróság ítéletének tényállását szerkesztési hibára visszavezethető okból hiányosnak tartotta, mivel - meglátása szerint - lényeges körülményeket mindössze az ítélet indokolása tartalmazott, amelyeket azonban átemelhetőnek tartott a tényállásba. Rámutatott továbbá a tényállás és az indokolás ellentmondásos jellegére. Álláspontja szerint ezek a hibák, hiányosságok, ellenmondások kiküszöbölhetők a másodfokú eljárásban, és a kiegészített tényállás alapján már nincs akadálya a másodfokú eljárásban történő felülbírálatnak.

A jogi értékelés körében kifejtette, hogy az I-IV. rendű vádlott felelőssége a mulasztásban megnyilvánuló bűncselekményért önálló tettesként állapítható meg. Az V. rendű vádlott esetében az élet elleni bűncselekmény miatt a tettesi értékelést tartotta indokoltnak, mivel az V. rendű vádlott észlelte a sértett egyre aggasztóbb állapotát, ennek ellenére semmit nem tett a reálisan várható halál bekövetkeztének megakadályozása érdekében. A következmények elhárítására adott volt a lehetősége, ami egyben kötelessége is lett volna az egészségügyi törvény és a természet gyógyászati

tevékenység szakmai szabályai szerint. Nézete szerint a VI. rendű vádlott sem tette meg a szükséges lépéseket a sértett halálához vezető okfolyamat megszakítása érdekében annak ellenére, hogy számolnia kellett az orvosi ellátás hiányában a sértett halálának lehetőségével, mely lehetőségbe belenyugodott. A bekövetkezett halálos eredmény vonatkozásában a VI. rendű vádlott szándékát eshetőlegesen tartotta.

Mindezekre figyelemmel kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az I-IV. rendű vádlott cselekményének tettesként való értékelését, az V. rendű vádlott cselekményének az I.-IV. rendűjével azonos minősítését, a VI. rendű vádlott cselekményének foglalkozás körében elkövetett halált okozó szándékos veszélyeztetés büntettként [Btk. 165. § (3) bekezdés II. tétele] való értékelését. Indítványozta továbbá valamennyi vádlott büntetésének súlyosítását.

A Fővárosi Ítéltáblához valamennyi vádlott védője benyújtotta fellebbezésének írásban kimunkált indokolását.

Az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlott védője 53 oldalas beadványban indokolta meg fellebbezését, amit elsődlegesen a vádlottak felmentése, másodlagosan gondatlan elkövetői alakzat megállapítása, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, a Székesfehérvári Törvényszék, valamint az eljáró szakértők kizárása érdekében tartott fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását hiányosnak és iratellenesnek tartotta, megítélése szerint a VI. rendű vádlott felelőssége alapján kizárható védenői felelőssége. Annak a határozott álláspontjának adott hangot, hogy a sértett vele született fejlődési rendellenességekkel jött a világra, melynek bizonyos tünetei kezdettől fogva megmutatkoztak, így a sértett halálát nem védenői mulasztása, hanem a vele született betegségek idézték elő. A vádlottak az V. rendű vádlottat orvos-természetgyógyásznak hitték, ennek ellenére az V. rendű, de a VI. rendű vádlott sem nyilatkozott arról, hogy a sértett élete kórházi vagy egyéb kezelést igénylő veszélyben van. Az V. rendű vádlott ígéretet tett, szólni fog a sértett kórházi kezelésének szükségessége esetén, ám ilyen felhívásra nem került sor. Hivatkozott arra is, hogy a VI. rendű vádlott gondozási kötelezettsége is mindvégig fennállt. Bírósági határozatokkal támasztotta alá a jogi minősítés és a tudattartalom körében kifejtett érvelését.

Kifogásolta, hogy bizonyítási indítványai nem teljesültek, ezzel magyarázta a bíró kizárása iránt kérelmét. Aggályosnak tartotta a szakértőknek azt a megállapítását, hogy a gyermek vízfejűségének nem volt halálhíré szerepe, illetve kifogásolta, hogy ez a megállapítás mindössze az eljárás bírósági szakaszában hangzott el. Vitatta, hogy bizonyos adatok csak később jutottak a szakértők tudomására. Kiemelte az V. rendű vádlott felelősségét, aki diagnózist is felállított a sértettnél. Rámutatott a VI. rendű vádlott szavahihetőségének hiányára, amelyet a vallomásaiban rejlő ellentmondásokkal indokolt. Taglalta az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységét.

Dr. K.J. orvosszakértőt elfogultnak tartotta, mivel álláspontja szerint a szakértői vizsgálatot az éhezés irányába terelte. Álláspontja szerint már a boncolás sem felelt meg a módszertani levélben előírtaknak, a szakértők nem tárták fel a halál összes szóba jöhető okát. Felsorolta beadványában azokat az ismérveket, amelyekkel cáfolható, hogy a gyermek egészségesen született. Értékelte és értelmezte az orvosi adatokat, a boncolás eredményét. Konklúziójában a végleges szakvéleményt elfogultnak tekintette.

Végezetül kifejtette, hogy védenői laikusként nem ismerhették fel az okfolyamat egyes elemeit, amely a szakértők előtt sem volt világos. Beadványa zárásaként utalt a média nyomásra, amely álláspontja szerint visszaköszönt az ítéletből, és a pártatlanság hiányát tükrözte.

Az I-IV. rendű vádlott védője a tárgyaláson megismételve foglalta össze írásban benyújtott indokait, érveit. Mindenek előtt vitatta, hogy védenői viselkedését, életkörülményeit a furcsaság, az átlagostól nagyfokú eltérés jellemezte volna. Kifogásolta a médiában megjelent hírek torzító, hamis,

megbélyegző jellegét, illetve a II. rendű vádlott szüleinek a nyomozó hatóság előtt tett valótlan állításait. A cselekménnyel kapcsolatban aláhúzta védenői sértettel szemben tanúsított gondoskodó magatartásának hiánytalanságát. Megismételte, hogy a sértett halála nem védenői mulasztására, hanem a sértett veleszületett számos betegségére, azok halált eredményező súlyosságára volt visszavezethető. Hivatkozott a sértett külső és belső vízfejűségére, amelyet az étellel össze nem egyeztethető betegségnek ítélt. Ugyancsak utalt a boncolás és az orvosszakértői munka hiányosságaira, az ellenőrző szakértői vélemény beszerzésének elmaradására, az orvosszakértők elfoglaltságára. Kiemelte a sértett vízfejűségen kívüli embólia megbetegedését, a nála észlelt táplálási nehezítettséget és anyagcsere zavart.

Nem tartotta hitelesnek, így elfogadhatónak a VI. rendű vádlott által az események után két évvel később csatolt orvosi dokumentációkat.

Álláspontja szerint a szakértők nem vizsgálták ki a halál pontos okát. Vitatta a bonc-jegyzőkönyv megállapításait, a kihallgatások koncepciózus jellege miatt a tanúk vallomásának törvényességét. Hiányolta a laborvizsgálatokat. A VI. rendű vádlott részéről mulasztásként róta fel a beutaló-, a tápszerfelírás írásbeli dokumentálásának elmaradását. Állítása szerint a másik gyermekorvos hiányát támasztotta alá az a körülmény, hogy az új gyermekorvos nem kereste fel a VI. rendű vádlottat a sértett dokumentációjának elküldése végett. Kétségbe vonta, hogy védenői eltűntek volna a VI. rendű vádlott elől, ellenkezőleg a VI. rendű vádlott mulasztását tartotta megállapíthatónak, aki nem hívta vissza védenőit. Álláspontja szerint a veszélyhelyzet a VI. rendű vádlott kezelése idején már kialakult. Ugyancsak a VI. rendű vádlott mulasztásként róta fel, hogy nem avatkozott be a vízfejűség felmerülésekor. Utalt dr. Cs.A. nemzetközi hírű gyermekgyógyász véleményére, aki megállapította, hogy a sértettnél nem volt fokozott agyúri nyomás, mivel nem volt az agyban beékelődés. Álláspontja szerint a sértett agya ki sem fejlődött, hiszen a sértett nem ült, állt, járt, fejét nem tartotta.

Kontroll-szakértő bevonásának elmaradását, vérvétel és -vizsgálat, valamint májvizsgálat elmulasztását sérelmezte. A sértett éheztetését valótlanul tartotta a mindennapos főzés tényére figyelemmel. Aláhúzta, hogy a I-IV. rendű vádlottak nem tudtak arról, hogy a sértett élete veszélyben van, mivel az V-VI. rendű vádlottak erről őket nem tájékoztatták. Védenői bűnösségét ezért a tudati oldal teljes hiánya miatt nem ítélte megállapíthatónak. A cselekmény gondatlan elkövetését vetette fel, ám ennek megállapítása esetében kizártnak vélte a társtettesesség megállapítását. A másodfokú eljárás kereteit meghaladó bizonyítást, a szakértői vélemény, a tanúvallomások ellenőrzését tartotta indokoltnak, amit az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése útján tartott elvezethetőnek.

Az V. rendű vádlott védője 2016. július 8. napján érkezett beadványában bejelentett fellebbezését elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés, harmadlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében tartotta fenn.

Vitatta az első fokú ítélet egyes megállapításait, az ítélet oldalain végig haladva tette meg észrevételeit miközben elemezte annak megállapításait. A továbbiakban ismertette jogi álláspontját a védenő terhére rótt bűncselekmény tényállási elemei, azok megállapíthatósága, illetve hiánya kapcsán. Kifejtette ezzel összefüggésben, hogy védenő nem szegte meg a foglalkozására irányadó szabályokat, a közvetlen veszélyhelyzet időpontjában, 2012. április 14-én nem is volt a sértett mellett, de távolról is a mentők kihívását tanácsolta. Utalt a hanyag, illetve a tudatos gondatlanság értelmezése körében született bírósági határozatokra, továbbá értelmezte védenő terhére rótt bűnsegély megállapításának lehetséges eseteit, amit a törvényi előfeltételek hiányában nem látott megvalósultnak.

2017. február 14-én érkezett beadványában fellebbezésének kiegészítésében időgrafikont készített arról a 27 hónapról, amely az I. és a II. rendű vádlott megismerkedésétől a sértett haláláig tartott, az

egyes történésekhez fűzte védenca szerepét megállapítva érintettségének hiányát. Ezt követően vonta le azt a következtetést, miszerint védenca nem tehető felelőssé a tőle térben és időben távol történő eseményekért. Védőtársai fellebbezésére reagálva szögezte le, hogy a vádlotti család védencét soha nem gondolta orvosnak. Ellentmondásosnak ítélte az I-IV. rendű vádlottak nyilatkozatát, mely szerint ők vakon bíztak védencében, ennek ellenére több esetben nem biztosították a gyermek számára a védenca által javasolt készítményeket. Végül arra is felhívta a figyelmet, hogy az I-IV. rendű vádlott igen gyakran váltott védőt az eljárás során, amely az említett vádlottak döntési képességére, illetve a döntések következményeinek felvállalására utalt.

Az V. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen írásban előterjesztett indítványait fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy védenca 12 hónapos korában látta először a sértettet, nem állíthatott fel diagnózist, illetve nem tudta felvenni a gyermekorvossal a kapcsolatot. Az V. rendű vádlott diagnózist nem kapott, ami alapján a sértett kezelését végre kellett volna hajtania. Az ügyészi fellebbezés elutasítását is kérte.

A VI. rendű vádlott védője első, 2016. október 24. érkezett beadványában fellebbezését elsődlegesen felmentés, másodsorban a kiszabott büntetés enyhítése érdekében tartotta fenn, továbbá a perköltség csökkentése végett is előterjesztette azt. Észrevételeket tett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában szereplő érvekre. Álláspontja szerint kétséget kizáró bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a sértett halálához vezető okfolyamat már a sértett egy éves korában elkezdődött volna, ezért az egy éves kori szűrővizsgálat megtörténte az okfolyamatot nem szakíthatta volna meg, ezt mindössze az elsőfokú bíróság fikciójának tartotta.

Vitatta a beadvány későbbi részében az éves szűrővizsgálat kötelezőségére vonatkozó megállapítást, értelmezése szerint a vonatkozó rendelet szerint az mindössze ajánlott, és nem kötelező előírás. Dr. K.J. vallomását már az elsőfokú eljárásban kifejtettekkel egyezően taglalta, és kifogásolta az elsőfokú ítélet e vallomásra alapított megállapításait. Hangsúlyozta, kétséget kizáró módon nem bizonyosodott be az elsőfokú eljárásban a sértett megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz jutásának hiánya a sértett kilenc hónapos koráig, meglátása szerint ez a hiány állapot rövidebb időszakot ölelt fel. A beadvány későbbi részében dr. K.J. tanú vallomásának kirekesztését indítványozta, mivel a tanút elfogultnak ítélte, aki kompetenciáját túllépve tett nyilatkozatot.

Kifejtette továbbá, hogy egyértelműen megállapítható volt a bizonyítás eredményeként, miszerint a vádlotti család az V. rendű vádlottat nem a védenca mellé, hanem helyette vette fel, ezért a VI. rendű vádlott a gyermek 10 hónapos korától nem tekinthető a sértett háziorvosának még abban az esetben sem, ha elmaradt a sértett praxisból történő adminisztratív kijelentése. Hangsúlyozta, hogy a kijelentés hiányának felismerését nem segítette elő az oltás megrendelése sem, mivel azt a számítógépes rendszer tartotta nyilván, és a megrendelést az asszisztens küldte meg az ÁNTSZ-nek. Külön utalt arra is, hogy bár védenca ártatlan, ennek ellenére a hatósággal együttműködő volt, és a vádlottak közül ő volt az egyetlen megbánást tanúsító személy.

A perköltség csökkentésére vonatkozó indítványát azzal indokolta, hogy annak legnagyobb része védenca büntetőjogi felelősségéhez nem kapcsolódó szakértői bizonyításból adódott, ezért a költség mérlegeléssel való csökkentését kérte.

2017. január 9. napján érkezett beadványában fellebbezésének indokait egyrészt a bűnügyi költséggel összefüggő részében egészítette ki, másrészt csatolta a 2017. január 1. napján hatályba lépett 2016. évi CLXV. törvényt, amely módosította a gyermekek védelméről, a gyámügyi igazgatásról és az egészségügyi ellátásról szóló korábbi törvényt.

2017. január 27. napján érkezett észrevételében fellebbezése indokolásának egyes pontjait egészítette ki ismételten hangsúlyozva, hogy dr. K.J. elfogult volt védencével szemben.

Megismételte, hogy az éves szűrővizsgálat nem kötelező jellegű, majd leszögezte, hogy az első fokú eljárásban felhívott módszertani levél nem jogszabály, ezért nem állapíthat meg általános érvényű jogokat és kötelezettségeket.

Negyedik beadványa, amely 2017. február 8. napján érkezett az ítéletábrára, védenca szakmai önéletrajzát, a fellebbezés indokolása körében tett további kiegészítéseket, valamint jogi álláspontját tartalmazta a foglalkozási szabályok, a gondatlanság, szándékosság, valamint a közvetlen veszély fogalmi körében.

Utolsó, 2017. február 13. napján beadott kérelmében az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlott fellebbezésére tett észrevételeket. Álláspontja szerint helytelenül állította az említett vádlottak jogi képviselője, hogy az ítélet megalapozatlan, felderítetlen és iratellenes. A maga részéről az ítéletet hiánytalannak tartotta, amely túlnyomórészt helyes jogi következtetéseket vont le, ezért alapvetően nem szorul megváltoztatásra. Kiemelte, hogy védőtársának beadványában írtak a rendelkezésre álló adatok sajátos szelektálásának tekinthető, annak olvasása közben az volt az érzése, eltérő eljárásnak voltak a részesei. Álláspontja szerint a beadvány a VI. rendű vádlott terhére súlyos csúsztatásokat tartalmaz, egyben az V. és VI. rendű vádlott felelősségének alátámasztására, míg az I-IV. rendű vádlottak felelősségének elhárítására irányul.

Ezt követően 13 oldalon át fejtette ki, hogy mely bizonyítékokat kell eltérően és esetenként saját védenca vallomásával is ellentétesen értékelni. Rámutatott arra, hogy a VI. r. vádlott a bizonyítékokkal összhangban álló vallomást tett, orvosi dokumentációját az eljárásban elfogadták. Aláhúzta, hogy az ügyben eljáró orvosszakértők egyetlen vádlottal szemben sem voltak elfogultak. Annak a meggyőződésének is hangot adott, hogy az I-IV. rendű vádlottak jogi képviselőjének álláspontja álságos és iratellenes a halálhoz vezető okfolyamat megszakítása és ennek védenca terhére való értékelése tekintetében annak tükrében, hogy a VI. rendű vádlott az utolsó 10 hónapban nem látta a gyermeket. Elfogadhatatlannak tartotta az I-IV. rendű vádlottak jogi képviselőjének felvetését, amely nem tett különbséget egészségesen, illetve fejlődési rendellenességgel világra jött gyermek között egy olyan esetben, amelyben hozzátartozók nem gondoskodtak az orvosi segítségről. Végül leszögezte, hogy a VI. rendű vádlottnak nem kellett látnia sem a halálos eredményt, sem a súlyos veszélyeztetettséget az általa kifejtettek alapján. Az első fokú bíróság kizárásával kapcsolatban annak a véleményének adott hangot, hogy az I-IV. rendű vádlott védője egy harmadik koncepció alátámasztására indítványozta volna a további szakértői bizonyítást, amely mindössze az eljárás elhúzódnását eredményezte volna.

Az ítéletábra a vádlotti és védelmi fellebbezéseknek a felmentésre, hatályon kívül helyezésre, valamint enyhébb minősítésre irányuló részében nem, ellenben az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlott védőjének a büntetés enyhítését célzó részében alaposnak ítélte. Az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése mindössze az V. rendű vádlott tekintetében volt alapos, a többi vádlott tekintetében a minősítés-módosításra, illetve a súlyosításra irányuló fellebbezés alaptalan volt. Alapos volt ellenben az ügyész által az I-IV. rendű vádlottak esetében a társtettesi minőség, illetve részben az V. rendű vádlott cselekménye minősítésének kifogásolása.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot valamennyi vádlott tekintetében a Be. 348. § (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le.

1./ A perrendi szabályok tekintetében a másodfokú bíróság mindenekelőtt vizsgálta, vajon nem ütközött-e eljárási szabályba, hogy az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlott védelmét az eljárás teljes szakaszában kétségtelenül egyetlen, bár személyében többször megváltozott védő látta el. Az említett vádlottak védelmében az eljárás során egymást követően négy különböző védő vett részt. Az iratokból kitűnt, hogy a védők számára adott valamennyi meghatalmazást és annak visszavonását az I.-IV. rendű vádlottak közösen írták alá. Több esetben az I-IV. rendű vádlottak nem önállóan nyilatkoztak, hanem az általuk közösen aláírt nyilatkozatban közölték az ügygel kapcsolatos álláspontjukat. A tárgyaláson tett előadásaikban, észrevételeikben sem volt feltárható olyan ellentmondás, amely érdekellentét fennállására utalt volna. A bizonyítási eljárás során tett észrevételeikben jelentkező kisebb eltérések a történések különböző emlékképeivel magyarázhatók. Ezek az ügy érdemét, illetve az egyes vádlottak felelősségét nem érintő eltérések azonban nem eredményeztek olyan érdek összeütközést, ami a cselekményben játszott szerepvállalásra kihatással lett volna, és személyében eltérő védők igénybevételét indokolta volna. A vádlottak akaratával ellentétes bírósági intézkedés - külön-külön védő kirendelése - a védelemhez és a védőválasztáshoz fűződő alkotmányos jog sérelmével járt volna. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor mellőzte az ezzel a jogelvvel ellentétes határozat meghozatalát; ilyen döntés a másodfokú eljárásban sem volt indokolt.

2./ Az eljárás megismétlésre nem volt szükség, mivel kizárólag a IV. rendű vádlott esetében telt el a tárgyalások között a kiemelt ügyekre vonatkozó három hónapos határidő. A tárgyalásokról készült jegyzőkönyvek alapján megállapítható volt, hogy valamennyi tárgyalás érdemi volt, és azok egyikén nem vett részt a IV. rendű vádlott. A tárgyalások között eltelt határidőt azonban nem az egyes vádlottak személyéhez, hanem az érdemi tárgyalások időpontjához igazodóan kell számítani.

Az elsőfokú bíróság a IV. rendű vádlott ismételt megjelenésekor az eljárás ismétlését további bizonyítással kapcsolta össze; az eljárás megismétlésre vonatkozó kötelezettségét az iratok ismertetésével teljesítette, így eljárási szabálysértés megvalósulására ez esetben sem került sor.

3./ A védelem által kifogásolt szakértői bizonyítás elutasítása sem volt ellentétes az eljárási szabályokkal. A védők azért szorgalmazták ellenőrző szakvélemény beszerzését, mert a bevont szakértők véleményét nem tartották meggyőzőnek. A Be. 111. § (1) bekezdése akkor teszi lehetővé más szakértő kirendelését, ha a szakértőtől kért felvilágosítás nem vezet eredményre, vagy más szakértő kirendelése egyéb okból szükséges.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a nyomozás során szakvéleményt adó dr. K.J. és dr. V.Gy. szakértők bevonásával fogatosított bizonyítás megfelelő, aggálytalan, ekként irányadónak tekinthető. A magán-szakvéleményeket okirati bizonyítékként használta fel, az okiratban szereplő megállapításokat az eljárás szakértők elé tárta, majd teret engedett a kirendelt szakértők többszörös, alapos, beható kihallgatásának, az újabb és újabb kérdésekre adandó válaszoknak. Az okirati bizonyítékokra a szakértőktől kapott válaszokat szem előtt tartotta a bizonyítékok értékelése körében. Engedélyezte az eljárásba újonnan belépő védők ismételt kérdéseire való válaszadást is.

A kifejtettakra figyelemmel az első fokú bíróság helyes érvelés mentén utasította el az újabb szakértő bevonására tett, többszörösen megismételt védői bizonyítási indítványokat.

4./ A VI. rendű vádlott védőjének álláspontja szerint helytelenül járt el az első fokú bíróság, amikor biztosította az orvosszakértők számára azt a lehetőséget, hogy a tanúk kihallgatásán jelen legyenek, illetve nekik kérdéseket tegyenek fel. A másodfokú bíróság nem észlelt ezzel a kérdéssel összefüggésben eljárási szabálysértést, az eljárási szabályok nem tiltják a szakértő tárgyalási

jelenlétének, illetve kérdezésének jogát. A szakértőknek a hamis szakvéleményadásra vonatkozó figyelmeztetése is mindenben megfelelt az eljárási szabályoknak. A kifejtettek miatt a másodfokú bíróság alaptalannak tartotta a VI. rendű vádlott védőjének e kifogásait.

5./ A sértett apai nagyszülei dr. G.E.K. és dr. F.P. jogi képviselőjük ellátására meghatalmazást adtak dr. G.B.J. ügyvéd számára, aki magát a Be. 51. § (2) bekezdés b) pontja alapján a sértett képviselőjeként határozta meg. Az ügyvéd e jogcímen fellépve nyújtotta be a másodfokú bírósághoz 30 oldalas beadványát, amelyet túlnyomó részt azonban ténylegesen nem a sértett, hanem az ügyfelei fia, a II. r. vádlott érdekében terjesztett elő.

A másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta meg, hogy az említett jogi képviselő jogállása alapján tekinthető-e sértetti képviselőnek.

Dr. G.E.K. és dr. F.P. az ügyben mind a nyomozás során, mind az első fokú tárgyaláson tanúként szerepeltek. A Be. 51.§ (3) bekezdése szerint ha a sértett akár a büntető eljárás megindítása előtt, akár azt követően meghalt, helyébe egyeneságbeli rokona, házastársa, élettársa vagy törvényes képviselője léphet, és gyakorolhatja a sértettet megillető jogokat. Ezek a jogok az eljárási cselekmények alatt jelenléti jogot, a sértettet érintő iratokba való betekintési, indítványtételi és észrevételezési jogot, a sértett büntető eljárási jogairól és kötelességeiről történő felvilágosítás kérés jogot jelentenek. Dr. G.E.K. és dr. F.P. a nagyszülei, tehát egyeneságbeli rokonai az elhunyt sértettnek, ezért az általuk adott meghatalmazás alapján fellépő jogi képviselő eljárása nem volt kifogásolható.

Vizsgálta a fentiekben túlmenően a másodfokú bíróság az említett tanúk egyéb érdekelti pozíciójának lehetőségét is. A Be. 55.§ (1) bekezdése szerint egyéb érdekelt az a személy, akinek jogára vagy a jogos érdekére a büntető eljárásban hozott határozat közvetlen hatással lehet. Az ilyen személy az őt érintő körben tehet indítványokat és észrevételeket, jogorvoslással élhet a határozat reá vonatkozó rendelkezése ellen, és a tárgyaláson megjelenhet.

Az egyéb érdekelt képviselőjének eljárásjogi pozíciója némileg szűkebb mint a sértett képviselőjének eljárásjogi helyzete, azonban a sértett, valamint az egyéb érdekelt képviselőjének jogállására egyaránt irányadó elv szerint a sértett képviselője a terhelt védelméből a törvény kötelező rendelkezése folytán kizárt, a törvény az érdekellentétet vélelmezi, ezért az nem is vizsgálendő, az e körben tett nyilatkozatoknak nincs jogi jelentősége (BH2016.267.) A Be. 45. § (1) bekezdésének a) és c) pontjai szerint ugyanis nem lehet védő a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél és képviselőjük, valamint ezek hozzátartozója, illetve az sem, aki a terhelt érdekével ellentétes magatartást tanúsított, vagy akinek az érdeke a terheltével ellentétes. A büntetőeljárási törvény a sértetti és a képviselői pozíciót a terhelt érdekével ab ovo ellentétben álló olyan absztrakt érdekellentétnek tekinti, hogy azt megdönthetetlen vélelemként kezeli.

Megállapítható, hogy dr. G.E.K.-re és dr. F.P.-re az első fokú ítélet rendelkezései nem vonatkoztak. Az őket képviselő ügyvéd beadványában nem az elhunyt sértettet, illetve a meghatalmazóit érintő körben tett indítványokat és észrevételeket, hanem a fent említettek szerint a II. r. vádlott büntető jogi felelősségére kiható körülményeket feszegetett, amire az eljárási törvény előírásai szerint nincs lehetősége. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság csupán addig látott jogi lehetőséget arra, hogy a dr. G. E.K.-t és dr. F.P.-t akár mint sértetteket, akár mint egyéb érdekeltet képviselő ügyvéd a másodfokú nyilvános ülésen éljen felszólalási jogával, amíg az valóban a sértett érdekét szolgálta, ezt követően azonban nem. A sértett jogi képviselője már a felszólalása kezdetén arra az eljárás során egyébként fel sem merült körülményre hivatkozott, hogy a II. r. vádlott nem a biológiai apja a

sértettnek. A másodfokú bíróság megállapította, hogy ez a felvetés ellentétes a sértett érdekeivel, és egyebekben is a képviselő felszólalása az eljárás elhúzódását szolgálná. Az ítélet tábla ezért a Be. 554/O. § alapján megvonta a szót a sértetti képviselőtől.

Az elsőfokú bíróság az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat a lehetséges mértékben feltárta, azokat a logika szabályainak megfelelően értékelte.

A megállapított tényállás azonban részben ítéletszerkesztési hiba folytán a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjának II. fordulata szerint hiányos, és e törvényhely d) pontjára figyelemmel esetenként pontatlan volt. E hiányosság - nagyobb terjedelme ellenére - a másodfokú eljárásban bizonyítás felvétele nélkül orvosolható volt, figyelemmel arra, hogy valamennyi hiányosság, téves megállapítás az iratok tartalma alapján, továbbá ténybeli következtetés útján pótolható, helyesbíthető volt. A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 352.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- *Az elsőfokú ítélet 6. oldal utolsó és a 7. oldal 2. bekezdését azzal, hogy az I. rendű, a II. rendű vádlott a náluk megállapított ortorexia nervosa, azaz az egészséges életmódra való beszűkült életvitelüket kiterjesztették gyermekükre, a sértettre is. A személyiség említett elváltozása egy betegség szintjét elérő táplálkozási zavart is jelentett, ami kóros tisztaság mániával járt együtt. A IV. r. vádlott esetében jelentkező testséma látás megváltozása nála nem eredményezett beszámítási képesség korlátozásával járó befolyásoltságot. (Dr. K.M. orvos és dr. M.S. pszichológus szakértő megállapítása a tárgyaláson történt meghallgatásuk során 39. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 80. oldala)*

- *A 8. oldalon az V. rendű vádlott személyi körülményeit azzal, hogy a 06555. alapnyilvántartási és működési nyilvántartási szám alatt 2003. május 8. napjától 2008. május 8. napjáig, majd 2014. július 22. napjától 2019. július 22. napjáig rendelkezett, illetve rendelkezik érvényes működési engedéllyel a 2000. október 13. napján megszerzett 74/2000/BIO számú oklevéllel kapott bio-energetikus szakdolgozói képzettsége alapján. Az elkövetés idején nem volt érvényes működési engedélye. (a nyomozás során beszerzett Egészségügyi Engedélyezi és Közigazgatási Hivatal adatának a másodfokú eljárásban lehívott lekérdezése a nyomozati iratok 703-709. oldalai)*

- *A 8. oldal utolsó előtti bekezdését azzal, hogy az I. rendű, a II., a III. rendű és a IV. rendű vádlottak egyetlen, magas kerítéssel körülfátartott ingatlanban éltek, azonban az I-II. rendű vádlottak a főépülettől külön álló melléképületben, míg a nagyszülők, a III-IV. rendű vádlottak a főépületben. (folytatólagos szemle megtartásáról készült jegyzőkönyv a nyomozati iratok 879-889. oldalai és fényképmellékletek a nyomozati iratok 907-995. oldalai)*

- *A 9. oldal 8. bekezdését azzal, hogy a megjelölt belgyógyászati vizsgálat a terhesség 15. hetében szükséges és kötelező volt. a III. rendű vádlott a család házi orvosát, dr. J.-t arról tájékoztatta, hogy az I. rendű vádlott Budapesten áll orvosi felügyelet alatt. (dr. J. tanú vallomása 39. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 63. oldala)*

- *A 10. oldal 4. bekezdését azzal, hogy az I. rendű vádlott a szülés után nem fordult orvoshoz, így őt és az újszülöttet sem vizsgálta orvos. Ez a körülmény önmagában veszélyeztetett helyzetnek minősül. (Az I. rendű vádlott vallomása, dr. H.J. orvos szakértő nyilatkozata 199. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 21-23. oldalai). Kiegészíti továbbá azzal is, hogy a III. rendű vádlott a későbbiek folyamán is többször megkereste telefonon X. dűlát a gyermekkel kapcsolatos*

egészségügyi és táplálkozási problémák miatt, aki mindig azt tanácsolta a III. rendű vádlottnak, hogy a gyermeket vigyék orvoshoz. (X. tanú vallomása 128. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldala)

- *A 10. oldal 4. bekezdését azzal is, hogy az újszülött egészségesen, fejlődési rendellenesség nélkül jött a világra. A köldökszinórban három helyett mindössze kettő ér jelenlétének nem volt egészségkárosító hatása, haláloki összefüggése, az egyik artéria hiánya nem vezetett vízfejűséghez, táplálási nehezítettséghez. (dr. H.J. szakértő véleménye 199. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 21-23. oldalai). Illetve azzal is, hogy a sértett megszületését követően az I. rendű vádlott 2011. szeptember 29-én írásban tett nyilatkozatában lemondott a védőnői ellátásáról. (az I. rendű vádlott lemondó nyilatkozata a nyomozati iratok 331. oldala)*

- *A 10. oldal 6. bekezdését akként helyesbíti, hogy a sértett felett a szülői felügyelettel járó jogok, illetve kötelezettségek az I. rendű és a II. rendű vádlottat illették és terhelték. A gyermek gondozásával, táplálásával, az egészségügyi szakember kiválasztásával, a gyógykezelésével kapcsolatos történetekben az I. rendű és a II. rendű vádlott mellett a nagyszülők, a III. rendű és a IV. rendű vádlott is közreműködött. A IV. rendű vádlott a gyermek étkezése terén, a III. rendű vádlott az egészségügyi szakember felkutatása és biztosítása terén vállalt aktív szerepet.*

- *A 10. oldal 8. bekezdését azzal, hogy a VI. rendű vádlott házi gyermekorvosi praxisában 975 bejelentett gyermek szerepelt, ebből 361 gyermek a körzeten kívül, több esetben száz kilométert is meghaladó távolságban lakott. A gyermekorvos nem vezetett gépjárművet. (orvosi dokumentáció a nyomozati iratok 555. oldala és a VI. rendű vádlott előadása).*

- *A 10. oldal utolsó bekezdését azzal, hogy a VI. rendű vádlott az ANTSZ felé 2011. november 2. napján jelentette be, majd 2013. április 17. napján jelentette ki a sértettet. (A sértett törzskartonja a nyomozati iratok 517. oldaláról, továbbá az ANTSZ felé küldött 2011. november havi változás jelentés a nyomozati iratok 521. oldaláról)*

- *A 11. oldal 2. bekezdését azzal, hogy az Apgar érték a születéskor fennálló általános állapot számszaki megjelenítése.*

- *A 11. oldal 5. bekezdését azzal, hogy a sértett fejlődése a születést követő negyedik hónapig zavartalan volt. (K.J. és dr. V.Gy. orvos-szakértők szakvéleménye a nyomozati iratok 1099. oldala, valamint véleményük tárgyaláson történt kiegészítése)*

- *A 11. oldal 8. bekezdését azzal, hogy a VI. rendű vádlott által 2012. február 17-én postázott beutaló feladása nincs dokumentálva, a beutaló írását a vizitlapon sem tüntették fel. (Budapest Főváros Kormányhivatal által készített jegyzőkönyv nyomozati iratok 505. oldal). Illetve azzal, hogy 2012. február 17-e után a VI. rendű vádlott nem ellenőrizte, hogy az általa megküldött ultrahang és labor vizsgálatra szóló beutaló alapján megtörténtek-e az előírt vizsgálatok. Elmaradt a vizsgálatok teljesülésének szülőktől történő számonkérése, illetve a VI. rendű vádlott nem élt az ún. „betegút” lekérdezésének lehetőségével, ami szintén az általa elrendelt vizsgálatok megtörténtének kiderítését szolgálta volna. Ennek következtében elmaradt a gyermek egy éves korában esedékes szűrővizsgálata, és ugyancsak a szülők tértivevényes levélben való értesítése az újabb orvosi vizsgálat esedékességéről és szükségességéről. (dr. K.J. házi gyermekorvos szakfelügyelő megállapításai a nyomozati iratok 1161. oldala, valamint tárgyaláson tett vallomása 52. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 7-9. oldalai)*

- *A 11. oldal utolsó bekezdéséből mellőzi, hogy a VI. rendű vádlott a gyermek fogzására gondolt. Ilyen körülményről az említett vádlott nem számolt be, és a látogatáskor készült (az elsőfokú bíróság által irányadónak elfogadott) feljegyzése sem tartalmaz ilyen megállapítást.*
- *A 12. oldal 2. bekezdéséből és a 13. oldal 5. bekezdéséből mellőzi, hogy a vádlottak más orvost kezdtek keresni. (ilyen tartalmú bizonyíték nem állt rendelkezésre, a IV. rendű vádlott vallomása pedig ezzel ellentétes tartalmú volt)*
- *A 12. oldal 5. bekezdését azzal, hogy a korábbi vizsgálatokon a család biztosította az orvos számára a csecsemő mérésére szolgáló mérleget. (vádlottak előadása, valamint a VI. rendű vádlott tanúként, valamint gyanúsítottként tett vallomása)*
- *A 12. oldal utolsó bekezdését azzal, hogy a VI. rendű vádlott annak ellenére, hogy a III. rendű vádlottal és családjával a kapcsolat felvételt és vizitet 2012. július 30-át követően nem tudta elérni (a telefont nem vették fel, a VI. rendű vádlottat nem hívták vissza), a VI. rendű vádlott ezt a körülményt nem jelezte a gyermekjóléti szolgálat felé. A III. rendű vádlott által telefonon előadott éhezéssel- és táplálkozási hiánytünetet felvető lábfejdéma közlése (2012. 07.18.) után nem történt meg az intézeti felvétel kezdeményezése. A VI. rendű vádlott a csecsemő 9 hónapos koráig észlelte a sértett fejlődésben való elmaradását, rögzítette a kóros fejlődés tüneteit, ennek ellenére nem tett határozott lépéseket a fizikális és pszichomotoros kóros fejlődés okainak feltárására. Az ismételt sikertelen kapcsolat felvételt, az orvosi vizsgálatok kezdeményezésének elutasítását nem értékelte olyan súlyú veszélyeztettségként, amely a gyermekvédelmi jelzőrendszer értesítését megkövetelte volna, holott amennyiben a gyermekorvos azt tapasztalja, hogy utasításait nem tartják be, a gyermek egészségügyi ellátását késeltetik vagy elutasítják, ez a magatartás a gyermek veszélyeztetettségét megalapozó bejelentési kötelezettséget von maga után, amit a VI. rendű vádlott elmulasztott (dr. K.J. házi gyermekorvos szakfelügyelő tanú vallomása 52. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 7-9. oldalai). Az I-IV. rendű vádlottak átlagost lényegesen meghaladó jó életkörülményei, a sértettet körülvevő egyébként rendezett viszonyok alapján nem látta indokoltnak a VI. rendű vádlott bármiféle intézkedés kezdeményezését.*
- *A 13. oldal 2. bekezdését azzal, hogy a kapcsolat megszakadása következtében a sértett a 15. hónapban kötelező oltást nem kapta meg, ennek oka az ANTSZ felé leadott jelentésben nem szerepelt, az ennek feltüntetésére rendszeresített űrlapon bejegyzés nem történt. (A sértett orvosi dokumentációja a nyomozati iratok 367. oldala)*
- *A 13. oldal 5. bekezdését azzal, hogy az V. rendű vádlott a sértettnél megállapított reflux betegséget a III. rendű vádlott törzslapján rögzítette, melyre homeopátiás szert javasolt, noha ekkor még nem látta a sértettet és nem állt rendelkezésére orvos által kiállított diagnózis a betegség fennállására. (a III. rendű törzslapja a nyomozati iratok 2553. oldala)*
- *A 13. oldal 6. bekezdését azzal, hogy 2012. június 26. és 2012. októbere között a gyermeket nem látta egészségügyi szakember. (ténybeli következtetés tényből tényre)*
- *A 13. oldal 7. bekezdését azzal, hogy az V. rendű vádlott észlelte a sértett szokványostól eltérő kinézetét, ami alapján a sértett fejlődési rendellenességre gondolt. (Az V. rendű vádlott tanúként tett vallomása - nyomozati iratok 2339. oldala)*
- *A 13. oldal 9. bekezdését azzal, hogy az V. rendű vádlott meg nem állapítható időpontokban közelebbről meg nem határozott emésztési és immunrendszeri, valamint vírusos eredetű betegségeket*

is diagnosztizált a sértettnél. (Az V. rendű vádlott tanúként tett vallomása - nyomozati iratok 2341-2343. oldala)

- A 14. oldal 7. bekezdését azzal, hogy az V. rendű vádlott a sértett állapota miatt kapott telefonhívásnál a sértett oxigénhiányos állapotára gondolt, és kérte, hogy két óránként tájékoztassák őt a gyermek állapotáról. A gyermek habzó szájáról szóló beszámolónál a véletlenül akkor éppen társaságában lévő orvos tanácsának kikérése után - annak nyomatékos utasítására - javasolta a mentők értesítését. Az V. rendű vádlott tisztában volt azzal, hogy a gyermeket egy éves kora óta orvos nem látta. (Az V. rendű vádlott tanúként tett vallomása a nyomozati iratok 2343. oldala)

- A 14. oldal utolsó előtti bekezdését akként javítja ki, hogy a sértett halálakor kettő nap múlva lett volna 19 hónapos.

- A 15. oldal 1. bekezdését akként folytatja, hogy a gyermek éhezett és kiszáradt, kilenc hónapon át szenvedett a táplálkozási és a folyadékhiány miatt, bőre a B-vitamin hiánya miatt elvékonyodott, a ruha viselése égő fájdalommal járt számára, a fájdalom és a szenvedés miatt állandóan nyugtalan volt és sírt. Az ideggyulladás és a fals hidegérzetek fájdalomként megélt diszkomfort érzést okoztak számára. (Dr. V.Gy. és dr. K.J. orvos szakértők véleményének indokolásból való átemelése az első fokú ítélet 37. oldala)

- A 15. oldal 4. bekezdését azzal, hogy a sértettnél pontosan meg nem állapítható időponttól és okból fennálló vízfejűség okozhatott táplálási nehezítettséget a fokozott agyűri nyomás okozta gyakori hányás miatt (Dr. V.Gy. és dr. K.J. orvos-szakértők véleménye a nyomozati iratok 1088. oldala). Kiegészíti továbbá azzal is, hogy a sértett hányásos panaszainak megszűnte esetén a boncolás során feltárt állapot kialakulásában jóval nagyobb arányban kiváltó körülménnyé vált a táplálási hiányosság ténye. (Dr. T.Zs. és dr. B.T. orvos szakértők tárgyaláson előadott véleménye 155. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 37. oldala)

- A 15. oldal 5. bekezdését azzal, hogy a sértett a részleges éhezés következtében a testsúly 50-60%-át, a zsír 98%-át, a izomzat 30%-át, a csont 10%-át, a szív 20-30%-át, végül az agy 10%-át elvesztette. A gyermek súlyát utoljára 2012. március 20. napján mérték meg, ezt követően a mérleget nem használták. (átemelés az első fokú ítélet indokolásának 29. oldaláról)

- A 15. oldal 6. bekezdését azzal, hogy a sértett a halálát megelőzően már hetekkel előbb nem volt képes érdemben szopni testi leromlottsága miatt. 18 hónapos korban a kizárólagos szoptatás már elégtelen a megfelelő ütemű fejlődéshez, az elégséges folyadék, kalória, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin és ásványi anyag szükséglet kielégítésére. (Dr. V. Gy. és dr. K.J. orvos-szakértők véleménye a nyomozati iratok 1086. oldala)

Mellőzi a vádlottak cselekvőségének a jogi minősítés körébe tartozó leírását a történeti tényállásból: az I-IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak magatartásával kapcsolatos megállapításokat 15. oldal 7., 8. és 9. bekezdésében a jogi indokolásnál tekinti rögzítettnek.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be. 352. § (2) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

Mivel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat teljes körűen, logikai hibáktól mentesen, kellő alaposággal értékelte, ezért a másodfokú bíróság e bizonyítékértékelő tevékenység megismétlése nélkül - részben a védői felvetésekre is reagálva - az alábbiak hangsúlyozását tartotta szükségesnek.

Helyesen ismerte fel az első fokú bíróság, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmények elkövetésének bizonyításához, az elkövetési körülmények feltárásához, tisztázásához kiemelt jelentőségű bizonyítási eszköz a szakértői, azon belül is az orvosszakértői vélemény. Ez a bizonyítási eszköz nyújtott lehetőséget a végeredményből retrospektív módon következtetni a sértett korábbi állapotára, mivel a sértett élőben mért adatai teljes körűen nem, mindössze részlegesen álltak rendelkezésre.

A bizonyítási eljárás tetemes részét a szakértők kihallgatása töltötte ki, a tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnt a kihallgatás aprólékos, alapos, minden körülményre kiterjedő, a feltárt tényezőket összefüggésükben is megvizsgáló, lelkiismeretes, esetenként ismétlésekbe bocsátkozó jellegzetessége. A védelem minden kérdést előterjeszthetett, a szakértők egyenként taglalták az arra adható válaszokat, a kétségeket kellően tisztázták, ezért kijelenthető, hogy az elsőfokú bíróság ez irányú bizonyítása alapos, egyes kérdéseket illetően a szükségesnél is részletesebb volt, de ezt az adott körülmények között nem lehetett indokolatlannak, feleslegesnek tekinteni.

Az eljárásban fokozatosan új adatok, tények és információk merültek fel, amihez hozzájárult az a körülmény, hogy a vádlottak az eljárás utolsó harmadában tettek írásbeli vallomást, de észrevételeik nyomán is újabb információkra derült fény. Az eljárásnak a bíróság előtti szakaszában kerültek elő további leletek, okiratok, valamint az elhalt sértettéről életében készült fényképfelvételek, elhangzottak a család genetikai eltéréseire vonatkozó adatok is. A kirendelt szakértők számos tárgyaláson megjelenve az újabb adatok tükrében védték meg véleményüket szem előtt tartva a boncolás eredményét, továbbá az orvosi dokumentáció adatait. Az első fokú bíróság a védők által felvetett újabb összefüggések tükrében ismét idézte és kihallgatta a szakértőket. Ennek során a szakértők megtekintették a fényképeket, az I. rendű vádlott szoptatási naplóját, a terhessége alatt készült több ultrahang leletét stb.

Nem helytálló a védőknek az újabb szakértői bizonyítás teljes hiányára utaló kifogása, hiszen az első fokú bíróság kiegészítette a szakértői bizonyítást, és kirendelte az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek Győri Intézetét. Az V-VI. rendű vádlott védői által felvetett kérdésekre dr. Baranyai Tibor és dr. T.Zs. orvosszakértők (utóbbi egészségbiztosítási szakorvosi képesítéssel is rendelkező szakértő) adtak véleményt (bírósági iratok 135. sorszáma alatt), melynek során nem csak az V-VI. rendű védők felvetéseit válaszolták meg, hanem érintették a korábban eljáró szakértők által vizsgált kérdésköröket is. E szakértőket az első fokú bíróság a tárgyaláson is alaposan meghallgatta.

Dr. B.T. és dr. T.Zs. orvosszakértők véleménye nem tért el a korábban eljáró szakértők által adott véleménytől az ügy fő kérdése, a halál oka tekintetében. A halál közvetlen okát éhezés által kiváltott anyagcsere változások miatt bekövetkező keringési és légzési elégtelenségben határozták meg. A halál bekövetkeztében a vízfejűségnek nem tulajdonítottak oki szerepet. Álláspontjuk szerint ugyanakkor a vízfejűség okozhatott táplálási nehezítettséget. Arra is határozott véleményt nyilvánítottak, hogy a sértettnek nem volt veleszületett emésztőrendszeri megbetegedése, felszívódási zavara, vagy már a születéskor fennállt egyéb fejlődési rendellenessége. Az egészségügyi dokumentáció a sértettnél nem rögzített táplálási nehezítettséget, középfül gyulladás lezajlása sem volt igazolható, illetve az sem, hogy ez okozta volna a vízfejűségét. Kifejtették, hogy

amennyiben a sértett 4-6 hónapos korában szakszerű orvosi kezelésben részesül, úgy vízfejűségét észlelték volna és megfelelő terápiát alkalmazva a sértett halála elkerülhető lett volna. A vélemény szerint a 9 hónapos sértett 6500 gramm súlya elmaradt a hasonló korú gyermekek súlyától, ám azonnali orvosi beavatkozással állapotán még javítani lehetett volna. Kifejtették, hogy a sértettnél a vízfejűség négy hónapos korában már bizonyosan fennállt. A lábfejdagadást éhezési vizenyőként tartották értékelhetőnek. Nézetük szerint a sértett mozgásban, fejlődésben való elmaradásának oka lehetett a vízfejűség miatti neurológiai tünetegyüttes, de azt okozhatta a hiányos tápláltság is. Hangsúlyozták, hogy a sértett agysorvadása kialakulhatott a vízfejűségtől és az éhezéstől külön-külön, de együttesen is. A sértett életveszélyes állapotát a vízfejűség és az éhezés is előidézhette. Lényeges megállapítása volt az orvos szakértők észrevételeinek az, hogy amennyiben az I-IV. r. vádlottak védekezése szerint az V. r. vádlott kezelésének hatására a sértett hányásos panaszai valóban megszűntek, abban az esetben a boncolás során feltárt állapot kialakulásában jóval nagyobb szerepet játszott a táplálási hiányosság. Tehát a sértett halálához a hányás megszűnése esetén a táplálási hiányosság vezetett.

Az elsőfokú bíróság bevonta az eljárásba dr. H.J. nőgyógyász szakértőt is, aki értékelte az ultrahang felvételeket, és akit a törvényszék a tárgyaláson szintén behatóan, minden felvetődő kérdésre nézve meghallgatott.

Ezt követően több tárgyalásra visszaidézte a nyomozás során véleményt adó dr. K.J. és dr. V.Gy. szakértőket, akiket igen tüzetesen hallgatott meg a további, főként a védők által felvetett körülményekre. Dr. K.J. és dr. V.Gy. szakértők egyetértettek a Győri Intézet orvosszakértői által előterjesztett véleménnyel. A két szakértői vélemény között tehát eltérés, ellentmondás nem volt feltárható. Dr. K.J. és dr. V.Gy. szakértők is kizárták a vádlottak és védők által felvetett sértetti betegségek (felszívódási zavar, anyagcsere zavar) fennállását. Kizárólag a vízfejűséget tartották megállapíthatónak. Kifejtették, hogy a vízfejűség oka és kialakulásának pontos időpontja utólag nem állapítható meg. A vízfejűség lassú progresszivitást mutató betegség volt, amit gyógyszeres terápiával, illetve shunt beültetésével megfelelően kezelni lehetett volna. Kijelentették, hogy a sértett fejlődése négy hónapos koráig megfelelő volt, ami azt valószínűsítette, hogy a vízfejűség nem veleszületett rendellenesség volt. Visszautasították a kompetencián való túlterjeszkedés vádját, úgyszintén a mellék-körülmények vizsgálata elmaradásának számon kérését, illetve a hamis szakvélemény adás állítását. Véleményüket a védői aggályok többszöri ismételt felvetése ellenére sem módosították, hanem azt az eljárás későbbi szakaszában előkerült, átadott adatok alapján mindössze kiegészítették, értelmezték, magyarázták megállapításaikat. Így kitarítottak a korábbi véleményük mellett a halál oka tekintetében, amit a sértett tartós és részleges éhezésében határoztak meg. A sértett mindig kizárólag annyi kalóriához jutott, ami egy fajta vegetációt biztosított számára. A sértett élete négy és hat hónapos korában megfelelő terápiával megmenthető lett volna, kilenc hónapos korában már kórházi kezelésre lett volna szüksége. Ugyanakkor a szegényes orvosi dokumentáció miatt nem tudták teljes bizonyossággal behatárolni az életveszélyes állapot kezdetének időpontját. Iratellenes megállapításnak tartották, hogy a sértettnél magzati korban agykamra tágulata vagy gerinc problémája lett volna, illetve a magzati UH vizsgálatokon a vízfejűség, vagy a gerinc probléma jól látszott volna.

A szakértői bizonyítás említett alapossága miatt a másodfokú bíróság minden alapot nélkülözőnek ítélte az ezzel kapcsolatban hangoztatott védői ellenérveket.

A kifogásolt bírói, illetve szakértői elfogultságnak nyoma nem volt felfedezhető, a tárgyalás esetenként nehezményezhető rendje nem a bírói pervezetés hiányosságára, a szakértők elfogultságára volt visszavezethető, hanem a váltakozó védői pertaktikából, továbbá a vádlottaknak a váddal ellentétes irányú, azzal komoly érdekütközést kiváltó védekezéséből, valamint abból adódott, hogy a szakértők valamennyi vádlott tekintetében a büntető jogi felelősségüket megalapozó megállapításokat tettek.

A másodfokú bíróság nem tartotta alaposnak az I-IV. rendű vádlott védőjének a szakértői bizonyítással összefüggésben még a nyilvános ülésen is hangoztatott ellenérveit, ellenvetéseit. A szakértők kizárták az általa felvetett fejlődési rendellenességgel párosuló születés tényét, a halál okát - szintén a védői meglátással szemben - következetesen azonos körülményre vezették vissza. Az I-IV. rendű vádlottak a sértett halálát eredményező felelősséget következetesen az V-VI. rendű vádlottakra hárították, amelyet a másodfokú bíróság sem talált megalapozottnak, hiszen az I-IV. rendű vádlottak döntésképeségéhez nem fért kétség. Semmilyen akadályozó tényező nem volt megállapítható, ami az I-IV. rendű vádlottat elzárta volna a más orvos, vagy gyógykezelés választásának lehetőségétől. Az a hivatkozás, hogy az I-IV. rendű vádlottak maximálisan bíztak választott orvosukban, illetve a természetgyógyászatban, nem mentesítette őket a cselekvés alól. A család gondoskodó magatartásához, az otthonukban uralkodó rendhez, tisztasághoz nem fért kétség, ezek a tényezők nem játszottak szerepet a halálos eredmény bekövetkeztében, ellentétessen azt nyilvánvalóan késleltették.

Az Országos Gyermek-egészségügyi Intézet által 2004. évben kiadott módszertani levélben szereplő előírásokat a házi gyermek orvosok, védőnők és gyermek-egészségügyi szakemberek a foglalkozásukra irányadó „szakmai bibliának” tekintik. Ebben található részletes útmutatás a gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzésére, felismerésére és kezelésére. A VI. rendű vádlott védőjének az a meglátása, hogy az ügyben felmerült módszertani levél nem tekinthető kötelező előírásokat megszabó jogszabálynak, nem jelenti azt, hogy az abban szereplő előírások követése, betartása mellőzhető, figyelmen kívül hagyható lenne. A szakma szabályainak megfelelő magatartás tanúsítását nem csupán jogszabály, hanem adott esetben ezt a szintet el nem érő rendelkezések, utasítások, avagy kötelezően követendő szakmai szokások is előírhatják.

Az éves szűrővizsgálat, ha nem is volt kötelező jellegű, mégis olyan követendő előírás volt, amelynek elmaradása szintén figyelemre méltó jelzésül szolgálhatott volna a VI. rendű vádlott számára.

A védők a fentiekén túlmenően a védenekik terhére figyelembe vett bizonyítékok hitelességét, aggálymentességét vonták kétségbe, fellebbezésük arra irányult, hogy a másodfokú bíróság e bizonyítékok figyelembe vételét mellőzze. Fellebbezésük több elemében lényegében a bizonyítékok értékelésén keresztül az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást támadták, és védenekik felelősség hiánya miatti felmentését kérték. Mivel az elsőfokú bíróság a bizonyítékok alapos, körültekintő mérlegelésével túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, így a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő átértékelésére - az eljárási szabályok ilyen tevékenységet tiltó rendelkezésén túlmenően - indok, de szükség sem volt.

A másodfokú bíróság által helyesbített, kiegészített, immár teljes körűen felderített tényállás alapján, az elsőfokú bíróság helyesen következtetett valamennyi vádlott büntetőjogi felelősségére.

A vádlottak terhére megállapított bűncselekmények minősítése a VI. rendű vádlott kivételével azonban több tekintetben módosításra szorult. Az I-IV. r. vádlott esetében az elkövetési formát, míg az V. rendű vádlott esetében a terhére megállapított cselekmény minősítését kellett megváltoztatni. Egyebekben a cselekmények minősítése mindenben megfelelt az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlottak cselekményének minősítése kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakra kíván utalni:

Az ítélezési gyakorlat a mulasztással elkövetett emberölés és a segítségnyújtás halált okozó elmulasztása bűncselekmények elhatárolását nem az elkövetési magatartás vagy az eredmény, hanem a mulasztás alapját képező kötelezettség alapján látja megoldhatónak. Mindkét bűncselekmény elkövetési magatartása az elkövető be nem avatkozása a rajta kívül álló okból elindult és a sértett halálának bekövetkezésével fenyegető okfolyamatba.

A bírói gyakorlat szerint a mulasztással elkövetett emberölés büntette csak abban az esetben állapítható meg, ha a terhelt oldalán speciális jogi kötelezettség áll fenn az eredmény beálltát elhárító magatartás kifejtésére. Önmagában az a körülmény, hogy a terhelt és a sértett közös háztartásban él, nem jelent olyan - hallgatólagosan létrejött - szerződést, amelyből a terheltet a sértett irányában speciális gondozási kötelezettség terhelné. [BH. 2012. 114.]

Ilyen speciális jogi kötelezettséget jogszabály vagy szerződés határozhat meg. Az elkövetés idején hatályban volt házasságról, családról és gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény határozta meg a rokon- azon belül speciálisan a gyermektartás szabályait. E törvény 61. § (1) bekezdése szerint a tartásra jogosultat rokonai közül elsősorban leszármazói kötelesek eltartani. A 69/A. § (1) bekezdése szerint a szülő a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll.

A Csjt. 70. §-a szerint a kiskorú gyermek szülői felügyelet vagy gyámság alatt áll. A 71. § (1) bekezdése szerint a szülői felügyeletet a kiskorú gyermek érdekeinek megfelelően kell gyakorolni. A (2) bekezdés szerint a szülői felügyelet magában foglalja a kiskorú gyermek gondozásának, nevelésének, vagyona kezelésének, valamint törvényes képviselésének, továbbá a gyámnevezésnek és a gyámságból kizárásának jogát és köteleességét. A 72. § (1) bekezdése szerint a szülői felügyeletet a szülők együttesen gyakorolják. *A 75. § (1) bekezdése szerint a szülői felügyelet körében a szülők kötelessége, hogy a gyermeket gondozzák, tartsák, a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődését elősegítsék.*

A Csjt. fent idézett rendelkezéseinek összevetése alapján az rögzíthető, hogy a szóban forgó ügyben a szülői felügyelettel kapcsolatos jogok és kötelezettségek az I. rendű, valamint a II. rendű vádlottakat illette meg. A kiskorú gyermek gondozásának kötelezettségei, közte a megfelelő táplálása, gondozása, orvosi ellátásának biztosítása őket terhelte. A nagyszülőkkel, tehát a a III. r. és a IV. rendű vádlottal szemben ilyen jogszabályi kötelezettség nem állapítható meg még olyan körülmények között sem, hogy az ügyben feltárt adatok szerint a családot, köztük a kiskorút érintő döntések meghozatalában, illetve e döntések végrehajtásában a nagyszülők is rész vettek.

Az I-IV. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét érintően három kérdés fogalmazható meg:

1. Terheli-e a vádlottakat kötelezettség teljesítésének elmulasztása?
2. Felismerhették-e a vádlottak a sértett életet közvetlenül veszélyeztető helyzetét?
3. Voltak-e a vádlottak abban a helyzetben, hogy a sértett részére segítséget nyújtsanak?

Mindhárom kérdésre igenlően válaszolni kizárólag az I. rendű és a II. rendű vádlott esetében lehetett.

1. A Csjt. alapján kizárólag az I-II. rendű vádlottat terhelte segítségnyújtási kötelezettség, ami többlet kötelezettséget jelent a minden embert terhelő kötelezettséghez képest. Megjegyzendő, hogy a közös háztartásban élő nevelőszülő a Csjt. 62. § (1) bekezdése alapján a szülővel egy sorban köteles a gyermek tartására, így speciális jogi kötelezettsége fennáll. Ténybeli megalapozatlanságán kívül ezért jogilag is irreleváns az a felvetés, hogy a II. rendű vádlott nem biológiai apja a sértettnek, hiszen e körülmény sem zárna ki a felelőssége megállapíthatóságát.
2. A sértett hónapokon keresztül tartó, egyre romló állapota láttán az I-II. rendű, de már a III-IV. r. vádlottban is fel kellett merülnie, hogy a sértett sürgős orvosi ellátást igénylő helyzetbe került, és az V. rendű vádlott „gyógyító” tevékenysége nem megfelelő.
3. Az I-II. rendű, de a III-IV. rendű vádlottat sem akadályozta semmilyen körülmény abban, hogy a sértett számára orvosi segítséget hívjon.

Az I. rendű, valamint a II. rendű vádlott részéről az alábbi tevőleges, de főként mulasztásban megnyilvánuló magatartás-sorozat vezetett a sértett halálához. A hagyományos orvoslástól történő elfordulás miatt az I. rendű vádlott otthon szülte meg gyermekét, amelyet nem követett orvosi vizsgálat. Mulasztottak a szülők a gyermek kötelező ellátásának, orvosi vizsgálatainak biztosítása, az oltások időben történő beadása során. Nem működtek együtt a gyermekorvossal, amikor a gyermek súlyának mérését biztosító, a szopás mennyiségét ellenőrző mérleget nem használták, elmulasztották az előírt vizsgálatokat, ellenőrizhetetlen és ellentétes információkat közöltek az orvossal. Elhallgatták azokat a fontos családi egészségügyi előzményeket, amelyek ismerete különösen jelentős lett volna a sértett megfelelő gyógyítása során, illetve ami fokozott orvosi felügyeletet, az előírt orvosi vizsgálatok elvégzésének szükségességét igényelte volna. Amikor az I-II. rendű vádlottak először szembesültek a vízfejűség felmerülésének lehetőségével, nemcsak a vizsgálatot utasították el, hanem otthonuktól távol tartották az orvost, és más orvost sem vettek igénybe. Elfogadták, illetve beletörődtek abba, hogy a gyermeket 2012. június 26-tól a haláláig nem vizsgálta orvos. 2012. június 26-tól 2012. októberéig még alternatív gyógymódot sem alkalmaztatnak, tehát rajtuk kívül környezetük előtt rejtve maradt a nem vitathatóan beteg, életveszélyes állapotba kerülő gyermek. Elzárkóztak a gyógyszerek beadásától, elmulasztották a gyermek egyéves orvosi vizsgálatát, illetve a 15 hónapos oltás beadását. Szakorvosi kontroll nélkül természetgyógyászt vontak be a sértett gyógykezelésének biztosítása végett. Az I-II. r. vádlottak a megfelelő táplálás hiánya, ennek szembeötlő tünetei, a súly- és mozgásfejlődés megtorpanása, majd a visszafejlődés tünetei ellenére megfelelő orvosi gyógykezelést nem vettek igénybe.

Az I-II. rendű vádlottak magatartásukkal elérték, hogy a gyermek ellátottként volt bejelentve, melynek köszönhetően a sértett a hatóságok figyelmének körén kívül esett. Ellenkező esetben a hatóságok időben értesülhettek volna a fejlődés visszaeséséről, a gyermek súlyvesztéséről, a vízfejűség gyanújáról, a szükséges vizsgálatok elmaradásáról.

A gyermek az utolsó két napban már alig vett magához táplálékot, de akkor sem hívtak mentőt. Az utolsó óráiban a sértett szervezete végső tartalékait felélve került oxigénhiányos állapotba, de még ekkor sem hívták a mentőt, erre csak a gyermek halálakor került sor. A társadalmi szabályok, előírások megszegésével az I-II. rendű vádlottak megghiúsították a gyermek életben maradásának esélyét. Előbbi vádlottak cselekvőségét, illetve a helyes tevékenységük elmulasztását a III-IV. rendű vádlottak magatartása mindenben alátámasztotta és segítette.

Az újszülött egészsége és fejlődése érdekében kialakított törvényi szabályok megtartása a cselekmény elkövetésekor az Alkotmányban, jelenleg az Alaptörvényben is rögzített kötelező elvárás, előírás, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. A saját érdekeinek érvényesítésére még nem képes újszülött, illetve két éven aluli gyermek esetében a cselekvőképes személyek az orvosi ellátást nem akadályozhatják a saját elhatározásuk és elképzelésük szerint, esetlegesen az interneten szerzett ismereteik alapján. A szülők a pár hónapos csecsemőnek előírt gyógyszereket saját elképzelésük szerint nem rekeszthetik ki a gyógykezelésből, a kötelező szűrővizsgálatot és a kötelező oltást nem utasíthatják vissza. Nem építhetik a csecsemő gondozását és gyógykezelését az interneten fellelhető információkra, nem bírálhatják felül a szakemberek tanácsait, a szűrővizsgálatok veszélyeit az interneten vagy egyéb úton szerzett információkra alapítottan.

Az eljárás adatai azt mutatták, hogy a család a hagyományos orvoslás helyett olyan orvost keresett és talált a VI. r. vádlott személyében, aki hajlandó volt a hagyományos gyógyszerek helyett homeopátiás készítmények alkalmazására, s aki a tényállásban rögzített feltételek mellett ellátottként tartotta nyilván a valójában el nem látott gyermeket. Noha a család valamennyi tagja elfogadta és szorgalmazta ezt a helyzetet, emiatt közvetlenül a szülők tartoznak felelősséggel, a nagyszülők felelőssége csak közvetett.

Az I-II. rendű vádlottak elmebeli állapota, fizikai állapota, a világban való jártassága, a napi munkából adódó életismerete, az életkörülményeikből következő anyagi biztonsága alapján felismerték a csecsemő egyre romló, az élettel összeegyeztethetetlen állapotát. Egyetértettek abban, hogy a visszafejlődő, láthatóan komoly fizikai tünetekkel küzdő beteg gyermeket az orvosi vizsgálatok elől elzárták, a képkalkotó, a labor vizsgálatokra nem vitték el. Gyógyszert a sértett nem kapott, az orvost a további vizsgálatok szükségességét kilátásba helyező diagnózis felvetése után eltávolították a gyermek közeléből. Bio-energetikus természetgyógyász tanácsaival kívánták megoldani azt az orvosi beavatkozást igénylő fizikális és egészségügyi státuszt, amely ahhoz vezetett, hogy a cselekvőképtelen sértett orvosi segítség nélkül, az életben maradás esélye nélkül, komoly fájdalom és szenvedés mellett éhen halt.

A fentiek alapján a mulasztással elkövetett emberölés megállapításához nem fért kétség. A másodfokú bíróság e minősítésnél változatlanul irányadónak tekinti a BH2009.291. számú eseti döntésben foglaltakat azzal, hogy az abban írtakhoz képest az I-IV. rendű vádlottak egyáltalán nem gondoskodtak a sértett gyógykezeléséről.

A másodfokú bíróság az emberölés mulasztással elkövetett formája miatt tévesnek találta az elsőfokú bíróságnak a társtettességet mint elkövetési formát megállapító rendelkezését, és az I. rendű, valamint a II. rendű vádlottak bűnösségét, mint a Btk. 13.§ (1) bekezdése szerinti önálló tettesekét állapította meg. A társtettesség megállapíthatósága mulasztás esetén fogalmilag kizárt.

Mint ahogyan az újszülöttnak közvetlenül a szülés után történő megöléséhez kapcsolódó passzív bűnsegély megállapításának nincs jogi akadálya (BH1985. 410.), úgy a másodfokú bíróság a III. rendű és a IV. rendű vádlottnak a cselekmény elkövetésében játszott szerepét sem önálló tettesként, hanem az I-II. rendű vádlott magatartását segítő közreműködésként értékelte az alábbiak miatt.

A Csjt.-n alapuló jogszabályi kötelezettség nem terhelte az említett vádlottakat mint nagyszülőket, mivel a szülőket, az I. és II. rendű vádlottakat semmi sem zárta el a kötelezettségük teljesítésétől. A nagyszülőkkel szemben így nem állt fenn sem az unoka tartásának kötelezettsége, sem a szülői felügyelet körébe tartozó kötelezettségek teljesítése. Nem kizárt ugyanakkor, hogy a speciális alanyok, tehát az I. és a II. rendű vádlott cselekményéhez a nagyszülők segítő magatartással

járuljanak hozzá. Az irányadó tényállás szerint a III. rendű vádlott működött közre a gyermekorvos kiválasztásában, majd a gyermekorvos otthonukba történő rendszeres szállításában. A természetgyógyász, az V. rendű vádlott felkeresése is e vádlott személyéhez kapcsolható volt, úgyszintén ő volt, aki a VI. rendű vádlottal a látogatások megszakadását követően telefonon kapcsolatot tartott. a IV. rendű vádlott a gyermek közvetlen gondozásában játszott szerepet, a gyermek halála előtti időszakban már az anyával egy szobában lakott, mivel a gyermeket a folyamatos sírás miatt szinte állandóan kézben kellett tartani. A döntések közös meghozatala során, valamint az említett egyéb esetekben a III. r. és a IV. rendű vádlottak magatartásukkal előmozdították az I. rendű, valamint a II. rendű vádlott cselekvőségét, megkönnyítették a sértett megfelelő orvosi kezelésének, az adekvát gyógymódnak az elmaradását, az életben maradáshoz szükséges kielégítő táplálás elmulasztását.

A III. r. és a IV. rendű vádlott a rendkívül szoros családi kötelék, a napi rendszerességgel tartott kapcsolat alapján tisztában volt azzal, hogy a csecsemő élete közvetlen veszélyben van, megmentése érdekében azonnali orvosi segítségre van szükség. Beletörődve letettek arról, hogy unokájuk halálának bekövetkezését - lényegében ily módon a megölését - bármilyen módon megakadályozzák, a tett végrehajtása elé, pontosabban nem tévése ellenében nem gördítettek akadályt. Ezekből a körülményekből az a jogi következtetés vonható le, hogy a III-IV. rendű vádlottak noha felismerték magatartásuk lehetséges, halált eredményező következményét, a felismert bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtottak, ekként az emberölés büntetétéhez kapcsolódóan részes magatartást fejtettek ki az előbb hivatkozott eseti döntésnek megfelelően. Emiatt a másodfokú bíróság a III-IV. rendű vádlott magatartását nem önálló tettesekként, hanem a Btk. 14. § (2) bekezdése alapján mint bűnsegédeként elkövetettnek minősítette.

Az első fokú bíróság tévesen minősítette az V. rendű vádlott cselekményét, amikor az elkövetői alakzatot egy gondatlan bűncselekményhez kapcsolódó bűnsegédi bűnrészességben állapította meg. A másodfokú bíróság egyetértett a Fellebbviteli Főügyészség érvelésével abban a kérdésben, hogy a bűnsegédlet kizárólag szándékos alapcselekményhez kapcsolódhat, és a bűnsegédi magatartás is csak szándékos lehet.

A foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés esetén az elkövető a közvetlen veszélyhelyzetet szándékosan idézi elő, tudata átfogja a veszélyhelyzet bekövetkezésének a lehetőségét, és ezt kifejezetten kívánja (egyeses szándék) vagy a veszélyhelyzet kialakulásába belenyugodva (esetleges szándék) cselekszik, ugyanakkor a szándéka kizárólag a veszélyhelyzet előidézéséig terjed. Az ítélkezési gyakorlat szerint a veszélyhelyzet limitált (körülhatárolt) szándékkal való elkövetését az jellemzi, hogy az elkövető a testi sérülés okozását vagy a halálos eredmény előidézését nem kívánja és ezekbe a következményekbe való belenyugvás sem állapítható meg részéről. Amennyiben a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés sérülést vagy halálos eredményt idéz elő, ebben a tekintetben az elkövetőnek csupán a gondatlan bűnössége állhat fenn. Mivel a szándék tehát ilyen esetben kizárólag a veszélyhelyzet létrehozására irányul, a testi sérülésre vagy a halálra kiterjedő egyeses vagy esetleges szándék nem állhat fenn; az eredményre vonatkozóan vagy a tudatos, vagy a hanyag gondatlanság ismérvei foroghatnak fenn. [BH. 1996. 132. számú eset]

A másodfokú bíróság a fentiek tükrében vizsgálta az V. rendű vádlott magatartását. Az V. rendű vádlott noha az elkövetés idején működési engedéllyel nem rendelkezett, ilyen engedély hiányában is a foglalkozási szabályok hatálya alatt állt, tehát a működési engedély hiánya a terhére rótt bűncselekmény megállapításának nem volt akadálya. Az V. rendű vádlott megtévesztően használta a

neve előtt a „dr.” rövidítést, ennek ellenére az I-IV. rendű vádlottak tisztába voltak azzal a körülménnyel, hogy nem orvos kezelését veszik igénybe, hiszen a III. rendű vádlott kifejezetten természetgyógyászként kereste fel őt. Az V. r. vádlott kettő heti rendszerességgel látogatta a vádlottakat otthonukban, ahol orvossal soha nem találkozott, orvos által kiállított iratot soha nem mutattak neki, így tudnia kellett az orvosi felügyelet hiányáról. Észlelte, hogy a több mint egy éves gyermek pár hónapos újszülött súlyának megfelelő fejlettséggel rendelkezett. Tisztában volt azzal is, hogy a sértett nem tudott ülni, állni, megfordulni, kizárólag feküdni. Bár pontos adat nem állt rendelkezésre arról, hogy a sértett a vele való első találkozáskor milyen állapotban volt, a sértett súlya sem volt ismert, a gyermek látványa alapján annak fogyatékoságára gondolt. A szemmel látható állapot ellenére elfogadta, hogy kezelése hatásos. A V. rendű vádlott kizárólag orvossal együttműködve, a gyógyítást kiegészítve végezhetett volna egészségügyi tevékenységet. E szabályt figyelmen kívül hagyva orvos igénybevétele nélkül, orvosi dokumentáció hiányában állította fel a sértett diagnózisát reflux, candida betegséget, valamint vírusfertőzést állapítva meg. E betegségek konstatálásához megfelelő szakértelme nem volt, de a betegségek tényét igazoló vizsgálat sem állt rendelkezésére. A diagnózis felállításával nemcsak kompetenciáján terjeszkedett túl, hanem több tekintetben téves diagnózist rögzített. Az orvosi felügyelet hiányának tudatában nem szorgalmazta a szakma általa is ismert szabályai követését, betartását, nevezetesen a természetgyógyász és az orvos együttes kezelésének szükségességét. Nem hívta fel a család figyelmét az orvosi ellátás szükségességére, később annak elengedhetetlenségére. A gyermeket halála előtt két nappal korábban még látta, ám ekkor sem irányította a családot orvoshoz, nem kezdeményezte a mentőszolgálat igénybevételét. A gyermek szájának habzásakor utasította először a hozzátartozókat mentő értesítésére, de akkor is erre a mellette tartózkodó orvos nyomtatékos felhívására került sor.

Ugyanakkor nem terhelte az V. r. vádlottat felelősség a gyermek mindennapi gondozása, táplálása, fejlődése körébe tartozó tények, körülmények feltárása, vizsgálata, orvoslása körében, ezek a tényezők kívül estek kompetenciáján. Védekezésének ezt az elemét akceptálni kellett az őt terhelő kötelezettségek alapján.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság vizsgálta az emberölésben való bűnsegédi részvétel lehetőségét. Ennek eldöntéséhez az elkövető szándékának alapos feltárására volt szükség, annak pontos megállapítására, hogy az V. r. vádlott szándéka, akár eshetőleges formában a sértett életének mindössze a veszélyeztetésre, avagy a halálára is kiterjedt. A halál kiváltó oka a súlyos fokú lesóványodás, alultápláltság, fehérje hiányos állapot és kiszáradás okozta légzési és keringési elégtelenség volt, amiben közvetlen mulasztás az I-II. rendű vádlottat, közvetve a III-IV. rendű vádlottat terhelte, a gondozásban részt nem vevő V. rendű vádlottat viszont nem terhelte. A másodfokú bíróság ezért az V. r. vádlott felelősségét nem az ölési cselekményben, hanem - az őt terhelő szakmai szabályok elmulasztására tekintettel - a sértett életét közvetlenül veszélyeztető helyzet kialakulásában való szándékos közreműködésében állapította meg. Egyebekben az elsőfokú bíróság által az V. rendű vádlott szabályszegésével kapcsolatban írtakat irányadónak tekintette (elsőfokú ítélet 37. oldala az 5. bekezdéstől kezdődően). A másodfokú bíróság álláspontja szerint az V. rendű vádlott az előbbi magatartásával maga is létrehozója volt a sértett életét közvetlenül fenyegető veszélyhelyzetnek, ami végül a halálára is vezetett, mely eredmény tekintetében őt gondatlanság terhelte. Előre kellett látnia ugyanis a sértett egyre romló állapota alapján a halálos következmény bekövetkezettségét, de könnyelműen bízott annak elmaradásában (tudatos gondatlanság). Ezekre az indokokra figyelemmel magatartását a Btk. 165. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés II. fordulata szerint minősülő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettének minősítette.

A VI. rendű vádlott tisztában volt a gyermek születésének előzményeivel, otthonszülés tényével, a szülést követő újszülötti és anyai kötelező orvosi vizsgálat elmaradásával, védőnői szolgáltatás lemondásával, ami a VI. rendű vádlottra fokozott terhet rótt, hiszen a védőnő feladatait képező események figyelemmel kísérése, tevékenység ellátása is őt terhelte. A kezdeti fejlődés után a VI. r. vádlott észlelte a sértett fejlődésének megtorpanását, súlyvesztését, tapasztalta a mérleg használatának hiányát. Nem kísértte figyelemmel és nem kérte számon a családon a szopás mennyisége, a hozzátáplálás módja és mennyisége rögzítésének hiányát, a súlymérés elmaradását, holott ezeknek az adatoknak a mérése és ismerete elengedhetetlenül szükséges lett volna a gyermek 4,5 és 6 hónapos korában elért azonos súlya miatt. A vízfejűség gyanújának felvetődése, illetve a sértett mozgásában észlelt rendellenesség ellenére nem tett lépéseket, jöllehet a tünetek a pszichomotorikus és szomatikus fejlődési stop gyanúját keltették fel, mint ahogy a fejkörfogat adata is. Orvosi dokumentációját hiányosan vezette, az érdemi információ nyerésére több szempontból alkalmatlan volt. A családdal való kapcsolat megszakadásakor a területen kívüli gyermeket nem jelentette ki körzetéből. A hiányos ellenőrzés miatt elmaradt a sértett egyéveskori fizikális vizsgálatokkal járó állapotfelmérése, státuszvizsgálata. A VI. r. vádlott értesült a sértett lábdagadásának tényéről, valamint arról is, hogy a gyermek a természetgyógyásztól candida megbetegedésre kapott szert.

A vízfejűség gyanújának felmerülése, a családdal való korábbi kapcsolat-tartás nehézsége alapján mulasztás terheli a fejlődési hanyatlással, táplálkozási problémákkal küzdő, fokozott odafigyelést igénylő gyermek tekintetében. Mulasztás terheli amiatt, hogy nem intézkedett a gyermek érdekében eljárni képes személyek kötelessége teljesítésének előmozdítása végett. Erre nem hívta fel, nem figyelmeztette őket, nem kérte számon utasításainak, javallatainak betartását, nem szorgalmazta a vizsgálatokat, nem kérte el a hozzátartozóktól a leleteket. A rendelkezésre álló adatok kellő gondossággal való értékelése esetén tudnia kellett, hogy a kivizsgálások elmaradtak, hiányzott a gyermek orvosi ellátása, hiszen az új háziorvos nem küldött számára jelzést az átjelentkezésről, ennek ellenére a gyermeket nem jelentette ki praxisából, noha a kijelentéssel világossá tehetné volna a sértett orvosi ellátásának hiányát. A fenti, továbbá az utolsó látogatás során feltárt körülményekből, a telefonon közölt további állapotromlásnak tekinthető változásokból (lábdagadás okozta fehérjehiány), illetve a kezelés természet gyógyász által történő átvételéből azzal is tisztában kellett lennie, hogy a sértett egészségét közvetlenül veszélyeztető helyzetbe került, mégsem tett semmit a gyermekjóléti szolgálat felé történő jelzési kötelesség teljesítésével a veszélyhelyzet elhárítása érdekében.

A VI. r. vádlott gyermekorvosi szerepének megszűnésekor a sértett vízfejűsége még nem volt diagnosztizálva, ekkor még kétséget kizáró bizonyossággal a sértett életveszélyes állapota sem alakult ki. A VI. r. vádlott éppen az általa postán továbbított UH beutalóval igyekezett tisztázni a vízfejűségre utaló tünetek alapján kialakult gyanúját, ám az I-II. rendű vádlottak saját elhatározásukból az előírt vizsgálat elvégzését nem tették lehetővé, a gyermeket nem vitték el a vizsgálatra. A vízfejűségnek ugyanakkor haláloki összefüggése sem volt.

A VI. r. vádlott terhére a foglalkozási szabályok szándékos megszegése megállapítható, hiszen azokat ismertsége ellenére többszörösen megsértette. Túlnyomó részt azonban adminisztrációs, figyelem felhívási és ellenőrzési kötelezettségek (sértett praxisból történő kijelentése, gyermekjóléti szolgálat felé történő jelzési kötelezettség), teljesítésének elmulasztása róható terhére. Meg nem cáfolt előadása alapján arra számított, hogy a kapcsolatot vele megszakító, de kiemelkedően jó körülmények között élő vádlotti család másik házi gyermek orvost választ, aki átveszi tőle a sértett kezelésének további kötelezettségét. Az ilyen elgondolás az esetek nagy részében megalapozott következtetésnek tekinthető, ez mégsem fogadható el a felelősségét hárító kifogásként. A VI. r.

vádlott a körzetébe bejelentett gyermekek nagy száma és azon belül is a jelentős számú körzetén kívül lakó gyermek létszám miatt nem tudott a kellő körültekintéssel eljárni, amikor elmulasztotta a család fent írtakra való figyelmeztetését, illetve a mulasztás ellenőrzését, számonkérését. E mulasztását a kellő körültekintés hiánya, tehát hanyagság idézte elő. Az ennek talaján kialakult gondatlanság róható terhére, hiszen mulasztásaival a sértett egészségét közvetlen veszélynek tette ki.

A családdal való kapcsolat megszakadására figyelemmel e vádlott gondatlansága a sértett halálával nem hozható okozati összefüggésbe, arra nem terjedt ki, ugyanis nem értesült a sértettnek a kilenc hónapos kora utáni történésekről. A sértett az utolsó látogatásakor még nem volt a halálos kimenetelt előre vetítő állapotban, e vádlott tudomást sem szerezhetett arról, hogy a sértett a későbbiekben életveszélyes állapotba kerülhet. Amíg a sértett tényleges orvosi felügyeletét ellátta - a gyermek kilenc hónapos koráig -, kétséget kizáró módon nem merült fel a sértett megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz jutásának hiánya. Teljes határozottsággal nem állítható tehát, hogy a VI. r. vádlott kötelességei teljesítése esetén a halálos eredmény elhárítható lett volna, miként az sem, hogy a közvetlen veszélyt eshetőlegesen szándékkal maga idézte elő, avagy a halálos eredmény és mulasztása között az oksági kapcsolat fennállt volna. A vízfejűség diagnosztizálása esetén sem hárult volna el az elégtelen táplálkozás okozta halálos eredmény, mert a vízfejűség a halál bekövetkeztét legfeljebb elősegítette, ám azt nem okozta.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság nem látott indokot a VI. r. vádlott terhére első fokon megállapított minősítés megváltoztatására, a súlyosabb, halált okozó foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés büntetében, avagy a halált okozó cselekmény gondatlan alakzatában a bűnösség kimondására.

Az V. rendű és a VI. rendű vádlottak büntető jogi felelősségének az ügyész által indítványozott súlyosabb minősítése egyben a vádlotti család felelőssége enyhítését is eredményezhette volna. Nyilvánvalóan a családon kívül álló személyek büntető jogi felelőssége súlyosabb formájának kimondására csak akkor lett volna lehetőség, ha a bizonyítás eredményeként azt lehetett volna megállapítani, hogy az I-IV. rendű vádlottak nem a saját elhatározásuk alapján, hanem az V. rendű és a VI. rendű vádlottak téves iránymutatása szerint jártak el, aminek azonban az ügyben már csak azért sem volt ténybeli alapja, mert ennek épp a fordítottja volt megállapítható. Az I-IV. rendű vádlottak magatartása volt az elsődleges, elképzelésük teljesítéséhez ők keresték, és találták meg a számukra megfelelő személyeket az V-VI. rendű vádlottakban.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen ismerte fel. Mellőzte a másodfokú bíróság a védtelen és kiszolgáltatott gyermek sérelmére történő elkövetés súlyosító körülményként való figyelembe vételét, hiszen ez a körülmény a tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére történő elkövetés megállapítása során már értékelést nyert, így annak ismételt figyelembe vétele a kétszeres értékelés tilalmába ütközik.

A másodfokú bíróság a IV. rendű vádlott javára további enyhítő körülményként értékelte az eljárás alatt kórházi kezelést is igénylő, megromlott egészségi állapotát. A III. rendű és a IV. rendű vádlott tekintetében további nyomatékos enyhítő körülmény a cselekményben történő járulékos, bűnsegédi részvétele.

Az egyebekben helyesen feltárt bűnösségi körülmények alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a korlátozott beszámítási képességgel rendelkező az I. rendű, a II. rendű vádlottakkal szemben első fokon kiszabott szabadságvesztés eltúlzottan szigorú. A szabadságvesztés tartamát ezért velük

szemben 12-12 évre enyhítette, amellyel elérhetőnek látta a Btk. 79. § (1) bekezdésében írt büntetési célokat.

A III. rendű és a IV. rendű vádlottal szemben a bűnösségi körülmények helyesbítése miatt szintén indokolt volt a szabadságvesztés mérsékelése; előbbi vádlottal szemben az irányadó tételkeret minimumában, tíz évben, míg utóbbi vádlottal szemben az enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel a Btk. 82. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a.) pontja alapján enyhítő szakasz alkalmazásával kilenc évi szabadságvesztésben határozta meg a büntetés mértékét.

Nem módosított a szabadságvesztés végrehajtási fokozatán, mivel a I-IV. rendű vádlottak személyi tényezői és az enyhítő körülmények alapján helyesnek tartotta a fegyház helyett eggyel enyhébb börtönfokozat alkalmazását.

Az V. rendű vádlott esetében a megváltozott minősítésre figyelemmel módosult az irányadó büntetési tételkeret kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztésre. Az V. rendű vádlott cselekményben játszott szerepe jelentős volt, magatartása nagyban hozzájárult a végzetes eredmény kialakulásához. Súlyosan megszegte a rávonatkozó szakmai előírásokat, amelyekkel szoros okozati összefüggésben állt a halálos kimenetelű közvetlen veszély előidézése.

A fenti tényezőkre tekintettel a másodfokú bíróság e vádlott tekintetében úgy ítélte meg, hogy vele szemben a középértékű el nem érő, végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazása szükséges a Btk. 79. §-ában előírt büntetési célok eléréséhez. Ezért vele szemben 3 évi szabadságvesztést és közügyektől eltiltást szabott ki, valamint a foglalkozástól eltiltás tartamát a kiszabható maximumra, végleges hatályú eltiltásra felemelte, s azt a „nem konvencionális tevékenységre” pontosítással terjesztette ki. Mellőzte egyben az első fokú bíróságnak a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezését.

A másodfokú bíróság a VI. rendű vádlott szerepét, magatartását találta csekélyebbnek, jelentéktelenebbnek. Ezt szem előtt tartva a terhére rótt bűncselekményre irányadó kettő hónaptól egy évig terjedő tételkereten belül 6 hónapi szabadságvesztésre enyhítette az első fokon maximális tartamban kiszabott szabadságvesztés mértékét.

Pontosításra szorult az I. rendű vádlott házi őrizetének beszámítására vonatkozó rendelkezés, ugyanis az elsőfokú bíróság elírás folytán 2014. augusztus hó 15. napja helyett augusztus hó 14. napjáig rendelkezett a házi őrizetben töltött idő beszámításáról.

Az elsőfokú bíróság elmulasztotta a házi őrizet beszámítása esetén annak meghatározását, hogy egy napi szabadságvesztésnek hány napi házi őrizet felel meg. A Btk. 92. § (3) bekezdése értelmében a házi őrizet beszámítása esetén egy napi szabadságvesztésnek börtönfokozat esetén 4 napi házi őrizet felel meg, így ennek rögzítését pótolta a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság ítéletében részben külön, részben egyetemlegesen kötelezte a vádlottakat a bűnügyi költség megfizetésére. Az indokolás azonban nem tartalmaz semmiféle eligazítást arról, hogy az első fokú bíróság a bűnügyi költség mely tételeit osztotta meg a vádlottak között, illetve mely tételekre kötelezte őket egyetemlegesen. A bűnügyi költség megfizetésre kötelező rendelkezést a másodfokú bíróság érdemi felülbírálatra alkalmatlannak tartotta, ezért az erre vonatkozó elsőfokú rendelkezést a Be. 376. § (1) bekezdése alapján megalapozatlanság okából hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a Be. 578. § (1) bekezdése alapján a bűnügyi költség tekintetében különleges eljárás lefolytatására utasította.

A kifejtetteknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű, valamint a VI. rendű vádlott vonatkozásában a minősítést és a büntetés kiszabását érintő részében a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényszerű rendelkezéseit az említett vádlottak vonatkozásában a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Határozott a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a másodfokú határozat kihirdetéséig előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2017. évi április hó 27. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Etelka s.k.
előadó bíró

Dr. Sebe Mária s.k.
bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 2016. május 12. napján kelt 10.B.309/2014/255. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.232/2016/64. számú ítélete folytán az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű, az V. rendű, a VI. rendű vádlott tekintetében 2017. év április hó 27. napján jogerőre emelkedett - és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével - végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2017. év április hó 27. napján

. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke